

Sykmeldingsretten

Nedtellingen er i gang

Astri Vannebo

JournalistMaster of Management

Opp mot fem hundre psykologer vil fra nyttår kunne sette sin historiske signatur på en sykmelding. Den nye ordningen har fått sterk tilslutning i høringsrunden, så her er det bare å brette opp ermene. Mye skal på plass innen 1. januar.

FRISKMELDT: Gleden over endelig å ha fått retten til å sykmelde ligger egentlig i den andre enden, gjennom å bidra til at folk blir friske og i stand til å vende tilbake til arbeidslivet.

Illustrasjonsfoto: Arne Olav L. Hageberg

Når også forskriften nå ligger på bordet, er tiden inne til å bli veldig konkret: Hvem, hva, hvor og når? Og ikke minst, hvordan?

Forskriften forutsetter iverksetting over nyttår, og Psykologforeningens handlingsplan er full av oppgaver som må løses. Noe avklaringsarbeid gjenstår, men forskriften er tydeligvis svært tydelig på hvem som nå skal til pers.

– I hovedsak dreier dette seg om de to største gruppene av psykologer: de som jobber innenfor det offentlige helsevesenet med behandlingsansvar, og privatpraktiserende psykologspesialister, forteller fagsjef Anders Skuterud i Norsk Psykologforening. Han anslår disse gruppene til å utgjøre cirka 70 % av psykologstanden i prøvetylkene.

Det er ikke sånn at alle psykologene i prøvetylkene Akershus og Telemark nå automatisk får rett til å dokumentere pasientenes uførhet. Dette er noe en må søke om å få. Godkjenningen får en først etter gjennomført kurs i regi av NAVkontorene. Kursene har en trygderettslig og en trygdefaglig side. De vil romme både grunnlag og perioder for sykmeldinger, og informasjon om nye skjemaer og samarbeidsrutiner. Siden NAV har bred erfaring fra tilsvarende kursserier med manuellterapeutene og kiropraktikerne, samt stadige kursoppfølginger av legene, vil de kunne være rimelig startklare allerede rett over sommerferien.

Også Psykologforeningen vil vurdere sine kurstilbud. Dimensjoner som arbeidsliv og arbeidsdeltakelse vil nå kunne komme sterkere inn i behandlingsbildet, noe som i enkelte tilfeller kan kreve mer aktive behandlingsformer. Foreningens utfordring blir å utvikle nye kurs i forlengelsen av dette.

– Kompetansen har vi

Wenche Andreassen, leder i foreningen for psykologer i psykisk helsevern, ser fram til at flere av hennes medlemmer snart skal i gang.

– Det er viktig at dette blir en suksess, slik at ordningen kan utvides på permanent basis, sier hun og imøteser god informasjon og opplæring til dem som nå i første omgang blir berørt. Hun er overbevist om at psykologer kan gjøre en forskjell, bidra til at klientene finner løsninger på krevende livssituasjoner, og på konstruktiv vis hjelpe folk til å finne tilbake til arbeidslivet.

Elisabeth Holm Bjørge har selvstendig praksis i forsøksfylket Akershus, og hører følgelig til gruppen som snart får adgang til å søke om rett til å skrive ut sykmelding.

– Jeg har i alle år samarbeidet veldig godt med legene når det gjelder spørsmål om sykmelding for mine klienter. For første gang på tretti år opplevde jeg så at en lege var uenig med min tilråding. Det ble en frustrerende sak, som satte klienten min i klemme. Om jeg da hadde hatt anledning til å sykmelde, hadde jeg klart gjort det, sier Elisabeth Holm Bjørge. Noe avventende er hun likevel: Hvor mye ekstra arbeid vil det medføre? Hvor mange nye skjemaer? Men prinsipielt er hun helt *for*.

– Det er absolutt på sin plass at vi får formalisert denne retten. Kompetansen har vi jo!

I friskmeldingsbransjen

Psykologforeningen både tror og forventer at langt de fleste vil delta i forsøksprosjektet. Ikke minst ut fra at foreningens medlemmer så entydig har støttet dette arbeidet i så mange år. Men også fordi arbeidsgiverne i helseforetakene vil forvente dette.

– Det ligger jo en klar effektivitetsgevinst her, sier Anders Skuterud. At primærbehandleren vil være den som kan dokumentere uførhet er mer effektivt enn at en må gå runden om andre yrkesgrupper. En unngår kort og godt dobbeltkjøring.

Karen Mette Børghaug er psykologspesialist i Telemark, hvor hun jobber i et rehabiliteringsteam i Porsgrunn. Hun betrakter sykmeldingsretten som en utvidelse av sin gjeldende rett til å skrive erklæringer.

– Jeg imøteser at vi nå får en generell gjennomgang, oppdatering og opprustning i forhold til hele dette feltet. Det er jo et ganske stort ansvar, og jeg tror den kursingen vi nå skal igjennom, vil være med på å bevisstgjøre oss i forhold til hvordan vi anvender rettighetene våre.

Selv jobber hun i tverrfaglig team, og ser at den nye ordningen helt klart vil gjøre teamet mer fleksibelt, i den forstand at de blir flere som kan skrive ut sykmeldinger.

– Klienter under rehabilitering har en annen tidshorisont på tilfriskningen enn hva pasienter med kortere sykmeldingsløp har. Det innebærer også at vi som behandlere må få økt bevisstheten omkring hvilke tidsrammer pasientene har å forholde seg til. Vi ønsker å opprettholde et tett samarbeid med fastlegen. Målet er jo å få folk raskere tilbake til arbeidslivet, og det å hjelpe dem til dette er en del av hele den «pakka» vi nå må tematisere, sier hun.

– Det er jo i friskmeldingsbransjen vi er!